

Wilson neučiní kroku v zájmu mírové smlouvy

Kongres podrobí dohodu na zakončení stávky uhlokopů právě docílenou vyšetřování

President oznámil, že nepomýšlí na kompromis v mírové smlouvě.—Neučiní prý žádného nového kroku v této věci.

Washington, D. C., 15. prosince. Zatím co obmezení v zájmu úspory uhlí jsou zrušována jedno po druhém, což naznačuje, že vláda považuje uhelnou krizi za skončenou, kongres má v úmyslu provést vyšetření urovnání mezi uhlokoppy a vládními úředníky, ku kterému došlo v Indianapolis. Dr. H. A. Garfield, jehož resignace jako palivového administrátora byla přijata, byl povolán před senátní podvýbor, vyšetřující uhelnou situaci, v sobotu, a v neděli pak došlo k naznačení, že také generální návladní Palmer a jiní vysoce úředníci budou před výbor povoláni, aby vysvětlili, proč plánil Dr. Garfielda byly odloženy stranou a kompromis uzavřen s unii uhlokopů na základě, kterou bývalý palivový administrátor označil jako "protivící se fundamentálním zásadám vlády."

Aktuální president sdružených uhlokopů, John L. Lewis, který se podílí na dělnické rekonstrukční konferenci v tomto městě, předpověděl, že v pondělí večer 95 procent všech uhlokopů bude se nalazati zase v práci. Právě, že byla jistá obtíž s oznámením rozhodnutí všem havířským odbočkám, ale že je jisté, že opět do práce se navrátí.

Jednotlivá obmezení spotřeby uhlí jsou poněkud rušena a v důsledku toho během tohoto týdne obnovena bude opět práce ve všech průmyslech a k normální činnosti dojde zřejmě ke sklonku tohoto týdne. Ačkoliv většina právníků k zrušení obmezení byla poskytnuta oblastním výborům, železniční administrace ponechala si hlavní kontrolu nad distribucí měkkého uhlí. To stalo se nutností v důsledku resignace nejenom Dr. Garfielda, ale také Cyra Gurnseye, příručího Garfieldova, a J. A. Alporta, hlavního inženýra, kteří oba přišli zpět do Washingtonu, když palivová administrace následkem uhelné tísňe byla obnovena. V důsledku těchto resignací došlo prakticky k zastavení činnosti administrace.

Jmenování komise k nahrazení palivové administrace presidentem Wilsonem je očekáváno v tomto týdnu. Nebylo učiněno naznačeno, kdo zasedatí bude na této komisi, ale dle zásady přijaté má být složena z jednoho uhlokopů, jednoho majitele dolů a jednoho zástupce veřejnosti. Tato komise bude mít právo zveřejnit své návrhy nad 14-procentní přírůstek, havířům povolený, a také stanoviti prodejní cenu uhlí. Mzdový výbor majitelů uhlokopů, jak bylo právě zjištěno, shromáždil se ve středu v Clevelandě, aby rozhodl o svém stanovisku k urovnání uhelné stávky.

Washington, D. C., 15. prosince. — President Wilson oznámil večer v záležitosti mírové smlouvy, že "nemá žádný kompromis anebo koncese jakéhokoliv druhu na mysli," neučiní žádného kroku ohledně dispozice smlouvy a nadále bude míti členy senátu za zodpovědné za důsledky a poměry, vyvstávající pro odklady a přijetí smlouvy. Presidentovo prohlášení považuje se za značně významné vzhledem k tomu, že v poslední době v senátních kruzích mnoho se mluvilo o kompromisu. Následující oznámení bylo vydáno z Bílého domu: "Bylo zjištěno z nejlepších pra-

menů výkonné úřadovny, že naděje republikánských vůdčích senátů, že president učiní nějaký krok v zájmu změny situace mírové smlouvy, jsou bez jakéhokoliv podkladu. Nemá kompromisu anebo koncese jakéhokoliv druhu na mysli, a pokud jeho se týče, nadále bude míti za to, že republikánské vůdčí senátu nesou zodpovědnost za osud smlouvy a přítomné poměry ve světě v důsledku těchto odkladů."

Oznámení z Bílého domu zřejmě nemá žádného účinku na změnu situace mírové smlouvy. Demokratičtí vůdčí, sehválivše stanovisko presidentovo, prohlásili, že nezamýšlejí kompromisu a že v kompromisních snahách bude pokračováno. Republikánský vůdčí pak znovu opakovali svůj náhled, že president jedine je zodpovědným za přítomné stanovisko a že musí učiniti první krok v zájmu rozřešení přítomné situace. V jednom náhledu jediné obě strany byly za jedno a to, že rozhodná akce o smlouvě bude odložena až do příštího měsíce, po ukončení vánočních prázdnin, jež mají trvati od 20. prosince do 5. ledna. Očekává se, že dnes dojde k debatě v senátu o presidentově prohlášení. V kampani v zájmu kompromisu bude pokračováno, dle prohlášení senátora Hitchcocka z Nebrasky, ale, nedojde-li k nějakému neočekávanému vývoji, k zakončení záležitosti nedojde dříve než až v příštím měsíci.

"President praví, že celá věc je v rukou senátu a já s ním souhlasím," prohlásil Hitchcock. "President praví, že nemá v úmyslu učiniti kompromis anebo koncese. To se týče senátu. My jsme připraveni k vyjednávání v kterékoli době a budeme se snažit dočiniti kompromis mezi výhradami senátora Lodge a oněmi, jež navrženy byly v listopadu."

Anglická vláda pro zřízení tunelu

Londýn, 15. prosince. — Anglická vláda nestaví se nyní nepřátelsky proti myšlence o zřízení tunelu, kterým Anglie spojena byla by s evropským kontinentem. Premier slíbil myšlence této veskerou svou podporu. Dříve vláda stavěla se proti této myšlence v předpokladu, že ostrovní obrana by tím utrpěla. Železniční společnost v Anglii a Francii již po řadu let zavírají se o plán zřízení tunelu a jejich inženýři již před několika roky vypracovali podrobné plány tohoto podniku.

Angličané porazili kurdské rebely

Londýn, 15. prosince. — Opět jednou malá anglická válka byla skončena po návratu dvou oddílů, operujících směrem severovýchodním od Mosulu a směrem jihovýchodním od Amadia v asijském Turecku po úspěšné výpravě proti Kurdům, dle právě vydaného úředního oznámení. Účelem této výpravy bylo potrestání Kurdů za řadu násilností a vražd. Vojska sestávala ze čtyřech batalionů indické pěchoty a baterie horského dělostřelce a třinácti setů Syřanů. Jejich ztráty v utkách byly nepatrné. Civilní administrace byla v distriktu obnovena a vojska odvolána.

Prehlička amerických odstraňovačů min Danielsem.

Flotila amerických odstraňovačů min v minulých dnech byla přehlédnuta v New Yorku sekretářem Danielsem. Flotila tato pozůstává z 59 lodí, které v posledních několika měsících sebraly a zničily 50,000 min v evropských vodách. Práce jejich je nanejvýš nebezpečná. Vložen je obrázek sekretáře Danielsa, připínajícího záslužný kříž na prsa námořníka Ray Messaneliho za vynikající služby.

President Wilson o současném neklidu

New York, N. Y., 15. prosince. — President Wilson napsal zajímavý článek o současném neklidu do běžného čísla časopisu Independent a praví, že jediným lékem je "lepší poznání amerických institucí". President v úvodu svého článku činí porovnání mezi vládními autokratickými a demokratickými a přichází k náhledu, že demokratické vlády mají velké přednosti před prvými. Také sice do- poutějí se omylů, avšak těchto je méně a dají se snadno napravit. "Neklid je zřejmý všude," praví president dále. "Není sám o sobě nemocí, nýbrž známkou nemocí. V naší zemi leží tato nemoc mimo vládu. Ti, kdož mají o tom jiné náhledy, jsou většinou lidé nové příjeti a ti, kdož podléhají jejich vlivu. Lékem pro jejich nespokojenost je lepší poznání amerických institucí. V národě našem slouží hlasovací listky, aby byly provedeny pokojné změny. Můžeme poznati, je-li třeba změny, když seznámíme se s všemi fakty o věcech, které máme v úmyslu změnit. Žurnály, které poskytují fakta o vládních zásadách a činnosti, vykonávají službu veřejnosti. Mohou se stát prostředníkem mezi lidem a vládou."

Dva Američané zavazují Villovou rotou

Eagle Pass, Tex., 15. prosince. — Dva Američané a jeden Angličan nalézali se mezi muži, zavazujícími Villovou rotou při nájezdu na Muquiz ve Státě Coahuila v úterý a jsou držáni nyní pro výkupné. Zprávy zde získané praví, že také za osm Mexikánů je výkupné žádáno. Po \$10,000 je žádáno za propuštění Američanů a Angličana a po \$5,000 za propuštění Mexikánů. Američany, za něž jest žádáno výkupné, jsou R. B. Ransom, zástupce Eagle Pass Lumber Co., a Fred G. Hughes, správce Dobinsonovy renče.

President je s to již přecházeti

Washington, D. C., 15. prosince. — Presidentův stav zlepšil se do té míry, že je mu nyní dovoleno přecházeti po světelnici a přiléhající předstři po krátkou dobu každého dne, dle oznámení podadmirála Cary T. Graysona, jeho osobního lékaře. President, dle jeho oznámení, sám se obléká a prochází se bez cizí pomoci, opíraje se o hůlku.

GARFIELD KRITIKUJE KROKY PRESIDENTA WILSONA

Praví, že zásada urovnání stávky havířů jest špatná.

Washington, D. C., 15. prosince. Zásady plánu presidenta Wilsona pro urovnání stávky uhlokopů jsou "fundamentálně špatné, pokud se týče vlády," dle prohlášení Dr. H. A. Garfielda, federálního palivového administrátora až do soboty, k podvýboru senátu, který na rychlo v sobotu byl svolán. Garfieldova resoluce, poslaná presidentu pro tento náhled, byla přijata.

Garfield naznačil, že hlavně nesouhlasí s plámem, dle kterého komise, jež bude složena z jednoho uhlokopů, jednoho majitele dolů a jednoho zástupce veřejnosti, má rozhodnouti o mzdách uhlokopů a cenách uhlí, jež bude možno majitelům dolů počítati konsumentům. Dle tohoto plánu, pravil Garfield, veřejnost, které přirozeně záležitost tato nejvíce se dotýká, bude se nalazati vždy v menšině.

Na dotaz, přišel-li ve svém úřadování ke zkušenosti, že společným zájmem uhlokopů a majitelů je zvýšení mezd i ceny uhlí na úkor konsumentů, odpověděl, že to může býti společným zájmem. Po- dáv přehled vyjednávání k urovnání stávky uhlokopů, prohlásil Garfield, že se domýšlel, že celý kabinet stojí za jeho návrhem o zvýšení mzdy havířů o 14 procent, kterážto zvýšení snadno mohli by platiti majitelé dolů ze zisků svých. Když jeho návrhy byly zamítnuty, domníval se, že jich přijetí bude vybojováno.

Neměl prý sice dle Leverova zákona právo stanoviti mzdy, měl však právo stanoviti ceny uhlí. Na základě svých znalostí uhelné industrie vypracoval plán k urovnání stávky a předložil jej příslušným činitelům. Domníval se, že za daných okolností jedná se o plán nejlepší a předpokládal prý, že kabinet bude za ním státi do posledního okamžiku. Soudí, že projevil náhledy presidentovy, neboť znal jeho stanovisko. Byl by prý zajisté získal presidenta na svoji stranu, kdyby byl měl příležitost s ním mluvit. Místo toho ale bez jeho vědomí přijat byl nový plán, s kterým souhlasiti nemohl. Okolnost tato byla příčinou jeho resignace.

Turecká situace projednána premiery

Londýn, 15. prosince. — Anglický premier, David Lloyd George, a francouzský premier Clemenceau dokončili v sobotu třídní konferenci o hlavních mezinárodních otázkách ve spojení s mírovým urovnáním, jmenovitě těch, jež týkaly se Turecka. Americký, japonský a italský vyslanec a francouzští a angličtí finanční odborníci byli povoláni v různé době k poradám a také italský zahraniční ministr, signor Scialoja, podílel se na těchto konferencích. V konferenci projednána byla celá řada důležitých otázek a krátké úřední oznámení sdělilo, že úplné dohody dočleno bylo ve všech otázkách, o kterých bude jednáno. Pokud je známo, americký vyslanec, John W. Davis, podílel se toliko na konferenci, v které bylo jednáno o otázce Adriaticu. Davis ale přel, že nějaké změny v mírové smlouvě budou předloženy presidentu a že byl do konferencí povolán v této záležitosti. Londýnští publicisté různě se v náhledech o této konferenci a je patrné, že vlastně žádný z nich není informován o tom, o čem se jednalo. Premier Clemenceau odejel do Paříže v neděli.

Bouře válečných mrzáků v Německu

Berlín, 15. prosince. — Jeden člověk byl usmrcen a tři jiní poraněni při vážné výtržnosti ve Špandavě, kde zástup zaručačných ve válečnému a zaměstnanců ve vládních závodech pokoušel se vniknouti do administrativní budovy a protestovati proti úmyslu o přeložení jich do jiného místa. Když úředníci odeřepeli vstělechnouti zaměstnance, zabíjen byl útok na budovu. Úředníci po té vypálili několik ran do zástupu. Patnáct set válečných mrzáků se nalézá ve Špandavě a jsou jim vypláceny mzdy přes to, že ve skutečnosti ani neppracují.

Německo zakázalo vývoz uměleckých památek ze země

Berlín, 15. prosince. — Vývoz uměleckých děl, jichž ztráta byla by na újmu Německa, je zakázán zvláštním zákonem, který právě vešel v platnost. Zákonem tímto mají se chrániti hlavně sbírky uměleckých památek, jež jsou majetkem šlechty, která ve finanční tísni snadno mohla by je odprodati do ciziny.

SPOJENCI JSOU OCHOTNI PŘIJMOUT VÝHRAD

K rozhodnutí tomu došlo na konferenci premiérů.

Paříž, 15. prosince. — V důsledku konferencí, konaných v Londýně premiery Lloydem Georgeem a Clemenceauem, americká vláda bude uvědoměna, že vzhledem usnadnění kompromisu mezi spojenci stranami v americkém senátu jsou ochotni přijmouti do takové míry, jak bude možná některé z výhrad k versailleské smlouvě, přijatých výhorem p. zahraniční zaležitosti, dle sdělení časopisu Matin. Právě se, že spojenci učiní vše možné, tak aby američané mohli se podílet na důležitých konferencích.

Důležité problémy, praví jmenovaný časopis dále, budou od nější doby řešeny radou premiérů Francie, Anglie a Italie. Tato rada bude se scházeti někdy v Paříži a někdy v Londýně, a bude jednati hlavně o problémech Ruska a Turecka. V přítomnosti W. Davise, amerického vyslanec Anglii, jak se praví, premiér Clmenceau a Lloyd George ujistí Vittorio Scialoia, italského zahraničního ministra, že se jeví nutná potřeba brzkého rozřešení problému Rjcky. Bylo naznačeno, že Anglie zakročí v Spojených Státech a Itálii. Signor Scialoja odebral se v sobotu do Říma, aby předložil tuto záležitost před svými vládu.

Konference v Londýně vedená j. s. v přátelském duchu, praví časopis Matin, a nutnost upřímné opravdové spolupráce mezi spojenci je všeobecně uznávána. Časopis Echo de Paris praví, že oznámení o dohodách, ku kterým došlo v konferencích premiéra Lloyd George a Clemenceaua, bude nejdříve vydáno.

Londýn, 15. prosince. — V mezinárodních konferencích bylo pokračováno v sobotu ve vládní budově na Downing ulici a přítomni byli vedle premiérů Lloyd George a Clemenceaua a zahraničního ministra italského Scialoia také jiní úředníci anglické, francouzské a italské vlády. Anglii zastupovali hrabě Curson, Arthur Balfour a Andrew Bonar Law. Z Francie byl tu Jules Cambon a z Itálie námořní přídělence v Londýně a jiní úředníci vyslanectv.

Londýn, 15. prosince. — John W. Davis, americký vyslanec, navštívil v sobotu vládní budovu na Downing ulici, kde premiér Lloyd George a Clemenceau a jejich ráci byli v konferenci. Bylo oznámeno, že přítomnost vyslanec Davise je ve spojení s návrhy, předloženy ními konferenci presidentu Wilsonovi, dle kterých má býti mírová smlouva učiněna přijatelnou veřejným míněním ve Spojených Státech.

Urovnání irské otázky záhady

Londýn, 15. prosince. — Vláda pokračuje v chránění svých plánů k rozřešení irské otázky před zrak veřejnosti a ani tisk, který česťo předem seznamuje Anglii s náhledy premiéra Lloyd George, nepokouší se naznačiti, co premier této věci vykonati zamýšlí. Z pravdělně dobře informovaných pramenů bude zjištěno, že Irsku má býti povolena samospráva a dvěma parlamenty, z nichž jeden má býti v Belfastu a druhý v Dublinu a s nominovanou radou pro celou Irsko, jež má míti stejnou právo moc jako sněmovna lordů. Členové obou sněmoven mají tvořiti tut vyšší zákonodárnou. Otázky finanční, cel a daní z příjmů a přebytků mají býti ponechány říšskému parlamentu, slibuje se však, že poneháln právomoc tato bude předávána irským sněmovnám.